

Kennisplatform

Brabants
Immaterieel
Erfgoed

Immaterieel erfgoed: levend, van ons allemaal

Tradities blijven bestaan als mensen ze blijven beoefenen, doorgeven en vernieuwen. Dat is de kern van immaterieel erfgoed.

Denk aan feesten en rituelen, ambachten en gebruiken, muziek en dans, verhalen en tradities die van generatie op generatie worden doorgegeven. Immaterieel erfgoed heeft zijn wortels in het verleden, maar is vooral *levend erfgoed*. Het krijgt betekenis in het heden en wordt steeds opnieuw doorgegeven aan de toekomst.

Borgen doe je samen – maar de regie ligt bij de gemeenschap

Het UNESCO Verdrag ter bescherming van het Immaterieel Cultureel Erfgoed maakt een belangrijk onderscheid met de zorg voor materieel erfgoed, zoals monumenten, musea en archieven. Daar gaat het vaak om de vraag: wat moeten we bewaren en hoe zorgen we dat het behouden blijft voor de toekomst?

Bij immaterieel erfgoed ligt dat anders. Een traditie kun je niet in een vitrine zetten. **Alleen de mensen die een traditie beoefenen en dragen, kunnen ervoor zorgen dat zij blijft voortbestaan.**

Borgen betekent daarom niet dat je een traditie onveranderd bewaart. Het betekent dat je ervoor zorgt dat nieuwe generaties de traditie kunnen leren liefhebben, beoefenen en doorgeven. En dat vraagt soms om nieuwe oplossingen voor actuele uitdagingen.

Overheden en erfgoedorganisaties hebben daarbij een belangrijke rol: **niet het overnemen van de regie, maar het ondersteunen van de mensen die het erfgoed dragen.**

Kennis delen vanuit de praktijk

De kennis, ervaring en passie voor het borgen van immaterieel erfgoed zitten in de eerste plaats bij de erfgoedgemeenschappen zelf. Daarom hebben vertegenwoordigers van verschillende Brabantse immaterieel-erfgoedgemeenschappen het **Kennisplatform Brabants Immaterieel Erfgoed** opgericht. Een platform **van en voor de mensen die immaterieel erfgoed dragen.**

We helpen elkaar bij het vinden van oplossingen, delen kennis en ervaringen uit de praktijk en brengen actuele vraagstukken onder de aandacht. Want iedere traditie kent haar eigen uitdagingen. Hoe betrek je nieuwe doelgroepen? Hoe vind je nieuwe vrijwilligers? Hoe ga je om met veranderende regelgeving, ruimtegebrek of maatschappelijke ontwikkelingen? En hoe zorg je ervoor dat een traditie ruimte houdt om mee te bewegen met de tijd?

Door kennis en ervaringen te delen, hoeven we het wiel niet steeds opnieuw uit te vinden.

Een stem voor levend erfgoed

Eind 2025 bracht het Kennisplatform een **pamflet over het belang van immaterieel erfgoed** uit.

Daarmee vragen we aandacht voor de positie van immaterieel-erfgoedgemeenschappen en voor de manier waarop overheden en erfgoedorganisaties hen kunnen ondersteunen.

Want als we willen dat tradities een toekomst hebben, moeten we niet alleen kijken naar wat er bewaard moet worden. We moeten vooral luisteren naar de mensen die het erfgoed vandaag leven en morgen willen doorgeven.

Symposium: Immaterieel erfgoed & overheden

Op **30 september** organiseert het Kennisplatform Brabants Immaterieel Erfgoed een symposium over de relatie tussen **immaterieel erfgoed en overheden**.

Hoe kunnen overheden en erfgoedorganisaties immaterieel-erfgoedgemeenschappen goed ondersteunen? Waar ligt de regie? Wat hebben gemeenschappen nodig om hun tradities toekomstbestendig door te geven? En hoe kunnen we van elkaar leren?

Een dag om kennis te delen, ervaringen uit te wisselen en samen na te denken over de toekomst van levend erfgoed in Brabant.

Want immaterieel erfgoed bewaren doe je niet door het stil te zetten.

Je beschermt het door ervoor te zorgen dat het kan blijven leven.

Annie Maas, Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden

Ineke Strouken, Kermiscultuur

Reinier Hoftijzer, Nederlandse Beugel Bond

Ton Poppelaars, Het Lekkerste Brabants Worstebroodje

Aat Rietveld, Bijenhouders Collectief

Henk van Beek, Helmonds dialect, 11e van de 11e

Mariska de Jong, Rouwrituelen Ndyuka

Hennie van Schooten, Sterrentocht Tilburg

René van de Renne, Bloemencorso Zundert

Rob van de Laar, Carnaval Oeteldonk

Marius Grutters, Maasheggenvlechten

Nicole van Aarle, Klompenmaakster

Gijs van Esch, molenaar Spoordonkse watermolen

Kevin van Geet, Circus Harlekino